

De la terra a la lluna

Sempre m'ha intrigat la gloriosa anada de l'home a la Lluna. Fou precedida d'una propaganda intensiva, i d'una competència entre russos i americans que fou seguida amb un gran interès per ciutadans de tot el món.

Els americans, que en qüestions de publicitat sempre han anat molt endavant dels russos, s'emportaren la palma a l'hora d'ensenyar-nos aparells i preparatius per al gran viatge. Van concedir una atenció especial a la formació dels futurs astronautes. En triaren uns quants, molt pocs, després de sotmetre'ls a unes proves selectives d'un rigor extremat. Els elegits havien de ser uns exemplars pràcticament perfectes de l'espècie humana, no tan sols en la seva complexió, amb una salut física i mental de ferro, sinó que havien de demostrar un equilibri i un autodomini òptims, amb una rapidesa de reflexos que no deixessin lloc a cap mena de dubte.

Després van passar tot de coses que fan de mal entendre. L'home va arribar a la Lluna i s'hi va passejar amb un vehicle terrestre. La gesta es va celebrar a so de tabals, però fou un goig de curta durada. Es digué que la NASA volia amagar uns quants fets estranys, com ara l'existència d'unes marques incomprendibles al sòl lunar i la captació d'unes veus que parlaven un llenguatge que no corresponia a cap idioma conegut. Uns radioaficionats van afirmar que havien enregistrat la veu d'un

astronauta, el qual, aterrit, deia que tenia enfront unes figures que no podia descriure exactament. "Són enormes!", va exclamar. Però aquesta notícia es va difondre d'esquitlletes. No s'afirmava del tot ni es negava amb contundència, es va deixar en una mena de nebulosa, cosa que, si bé es mira, ja és pròpia dels espais siderals.

El cas és que la il·lusió d'anar a la Lluna i fer-hi estada es va esfumar d'una manera misteriosa. Després de destinar-hi esforços i diners a dojo, russos i americans s'han dedicat a parlar-nos d'altres coses, com si ens volguessin traure del cap unes fantasies absurdes.

Però vet aquí que el dia 9 de l'actual més d'agost va morir, a Glenwood Springs, Estats Units, l'astronauta James Irwin, la primera persona que va tripular un vehicle terrestre sobre la superfície de la Lluna. La notícia de la defunció va anar acompanyada —com és costum quan es tracta de famosos— d'unes dades biogràfiques que explicaven que James Irwin, en els darrers anys de la seva vida, es dedicà a l'intent de localitzar les restes de l'arca de Noè. A mi, això, em va fer un efecte peculiar. Sospito que si quan s'examinava per a astronauta, James Irwin hagués declarat que una de les seves il·lusions era trobar el que quedava de l'arca de Noè, li haurien donat carbassa.

Pere Calders

Buscar la sort

Què més voldrien, els espanyols, que el *tekherassu* soviètic triomfés de la mateixa manera com els va triomfar el seu.

I en canvi, pel que diuen, ministres i tot —és clar que entre els ministres espanyols hi ha el Solé-Tura— estan tan contents amb el fracàs dels Tejeros soviètics com ho van estar amb el fracàs del seu. O bé són uns ignorants, o bé no saben res del que els passa fora del seu racó o bé són uns cínicos.

Perquè, que el *tekherassu* soviètic ha fracassat ho demostra l'augment de les esperances i realitats de les llibertats nacionals. No solament després del colp, sinó ja durant la pallassada —espanyola en podríem dir— ja que si a Tejero se li va escapar fins i tot la televisió, als soviètics se'ls va oblidar de tancar des dels aeroports fins als telèfons: tots són iguals, aquests mantenidors de les essències. Fins i tot Estònia, la més insegura de les tres nacions bàltiques, va proclamar-se independent en ple espant.

Mentre que el triomf del *tekherassu* espanyol es va veure ja abans de produir-se: amb els encara no aclarits —però ja arribarà, ja— contactes del PSOE i del PSC amb l'imminent colpista general Armada, seguits com a conseqüència del colp, per l'aturada en sec de la constitució de l'Estat de les autonomies: exactament, per l'inici de la marxa enrera, i fins avui mateix, en el camí de la ridícula descentralització dins de la Unió Soviètica. Espanyola, dispensin.

Els dol tant, als espanyols, que a diferència d'Espanya el *tekherassu* pugui haver fracassat a la Unió Soviètica, que el Campo Vidal de torn a TVEI, alhora que anunciava la tornada de Gorbatxov a Moscou, assegurava que l'únic problema que persistia a la Unió Soviètica era "el problema de les nacionalitats". Eren un quart de nou del matí del dia de l'acte.

Els, molt bé. Però, i nosaltres, ¿què? Perquè si aquí el *tekherassu* va triomfar, i a la Unió Soviètica sembla haver fracassat, no es deu només a la perícia dels qui a Espanya el van fer triomfar malgrat les aparenances, ni a la dels que sembla que l'han fet fracassar a la Unió Soviètica.

A les nacions de l'URSS el terreny era preparat, però aquí res de res. Mentre que a les nacions de l'URSS ja fa anys que es treballa per la llibertat de manera que es puguin aprofitar les ocasions quan passen, aquí, quan el colp de Tejero, no solament no s'estava preparant per caçar l'ocasió al vol, sinó que no feia ni quatre dies que s'havia suprimit, des de l'oposició, l'Assemblea de Catalunya; no en feia ni tres que el PSC s'havia venut al PSOE, i no en feia ni dos que s'havien assassinat les associacions de veïns i d'altres associacions no controlables pels miserables antifranquistes —miserables perquè només tenien idees contra el passat, i no en favor del futur.

Ramon Barnils

